

Ilgalaikiam nedarbui mažinti – naujos priemonės nuo liepos 1 d.

Pandemijos laikotarpiu išaugęs, tačiau jau 12 mėnesių nuosekliai mažėjantis ilgalaikių bedarbių skaičius šalyje turėtų dar labiau susitraukti šiais metais. Daryti tokias prielaidas specialistams leidžia praėjusią savaitę priimtos Užimtumo įstatymo pataisos.

Teisės akto pakeitimai taip pat sudarys geresnes sąlygas šiai darbo ieškančių klientų grupei sparčiau sugrįžti į darbo rinką. Gegužės 1 d. duomenimis, Lietuvoje yra registruota 45,8 tūkst. ilgalaikių bedarbių. Tai – 54,7 tūkst. arba 2,2 karto mažiau nei praėjusiais metais tuo pačiu laikotarpiu. Šis rodiklis yra mažiausias nuo 2020 m. rugsėjo. Vien per pirmuosius šių metų mėnesius į darbo rinką grįžo 35,2 tūkst. ilgalaikių bedarbių.

„Mažėjantis darbo krūvis, tekęs Užimtumo tarnybos komandai administruojant pandemijos suvaldymui skirtas išmokas, leido daugiau dėmesio skirti klientams. Ilgą laiką darbo nerandantys asmenys aktyviau nukreipiami pas darbdavius. Norintiems persikvalifikuoti skirta daugiau galimybių rinktis aukštą pridėtinę vertę kuriančią mokymo programą“, – sakė Užimtumo tarnybos direktoriaus pavaduotojas Gytis Darulis.

Visgi didžiausia problema išliko – kas antras ilgalaikis bedarbis ieško nekvalifikuoto darbo, o darbdaviams trūksta kvalifikuotos darbo jėgos. Ilgalaikių bedarbių dalis tarp visų registruotų darbo neturinčių asmenų siekia 27,6 proc.. Beveik kas ketvirtas darbo neturintis asmuo nedirba ilgiau nei vienerius metus (jei vyresnis nei 29 m.) arba ilgiau nei pusmetį (jei jo amžius – iki 29 m.).

Analizuojant ilgalaikio bedarbio portretą ryškėja keli aspektai. Šiuo metu darbo ilgesnį laiką neranda moterys (50,3 proc.). Kas antras ilgalaikis bedarbis – 50+ m. amžiaus (54,2 proc.). Profesinio pasirengimo neturi 35,1 proc. ilgalaikių bedarbių. Tai taip pat skatina skirti didesnę dėmesį šios grupės žmonių kvalifikacijos įgijimui, kitoms problemoms šalinti.

Didelis dėmesys šiais metais skiriamas aktyvių darbo rinkos politikos priemonių plėtrai. Per pirmuosius šių metų mėnesius 1,3 tūkst. ilgalaikių bedarbių pradėjo dalyvauti paramos mokymuisi priemonėse, 1,9 tūkst. – remiamojo įdarbinimo priemonėse, 0,8 tūkst. suteikta parama judumui, padedanti spręsti teritorinio mobilumo problemas.

G.Darulis pabrėžė, kad didžiausia ilgalaikio nedarbo problema išlieka nuo didžiųjų miestų nutolusiose savivaldybėse. Didelė dalis tarnybos klientų gyvena kaimiškose vietovėse, kuriose darbo pasiūla mažesnė, o susisiekimo problemos neišspręstos. Be to, ilgą laiką darbo nerandantis žmogus susiduria ir su motyvacijos pokyčiams trūkumu.

„Nuo liepos 1 d. šiems klientams bus suteikiamas darbo rinkai besirengiančio asmens statusas ir skiriamas didesnis dėmesys. Atvejo vadybininkai, savivaldos institucijos ir kiti

Ilgalaikiam nedarbui mažinti – naujos priemonės nuo liepos 1 d.

socialiniai partneriai šalins problemas, kurios trukdo grįžti į darbo rinką”, – sakė G.Darulis.

Daugiausia ilgalaikių bedarbių yra Lazdijų r. savivaldybėje (60,7 proc. arba 3 iš penkių registruotų bedarbių). Beveik pusė visų registruotų darbo neturinčių asmenų – ilgalaikiai bedarbiai Kazlų Rūdos r., Kalvarijos ir Zarasų r. savivaldybėse (atitinkamai 48,6 proc., 47,3 proc. ir 47,6 proc.). Mažiausiai – Klaipėdos r. (kas dešimtas arba 9,9 proc. visų registruotų bedarbių).

Ketvirtadalis šiais metais į darbo rinką grįžusių ilgalaikių bedarbių (25,8 proc.) įsidarbino pagal neterminuotas darbo sutartis. Likę įsitraukė į laikino (terminuotos darbo sutartis, verslo liudijimai) ir remiamo užimtumo, skirto skatinti ir palengvinti integraciją į darbo rinką, priemones.

„Papildomas dėmesys tokiems klientams rodo teigiamas tendencijas ilgalaikio nedarbo mažinimo srityje. Tik kiek daugiau nei ketvirtadalis grįžo į darbo rinką, planuodami ten likti ilgam. Didžioji dalis renkasi laikiną ar remiamą užimtumą, dirba su verslo liudijimais. Norime sukurti tvaresnę jų integraciją į darbo rinką. Tai – vienas svarbiausių tikslų, numatytų mūsų tarnybos strategijoje”, – teigė G.Darulis.

Nuo liepos 1 d. įsigaliosiančiuose Užimtumo įstatymo pakeitimuose apie trečdalis skirtingų socialinių grupių bedarbių įsidarbintų tik taikant suderintas kompleksines paslaugas ir aktyvios darbo rinkos politikos priemones. Atskyrus pasirengusius ir besirengiančius dirbti asmenis, pastariesiems kartu su partneriais bus teikiama kompleksinė pagalba, kuri padės sugrįžti į darbo rinką. Pagalba bus sutelkta į susisiekimą, vaikų ar senų tėvų priežiūros, žalingų įpročių šalinimą ir pan.

